

zemeljskih in nadzemeljskih stvari ali natornih prikazkov, je saj nekoliko potrebno vsacemu omikanemu človeku. Hvale vredno je tedaj početje, da se bo vprihodnje tudi v Ljubljani vsako nedeljo od 11. do 12. ure dopoldne v sobi 8. gimnazialnega klasa po domače razlagalo naravoslovje (fizika), kakor je nekdanj gosp. prof. Šulc razlagal zvezdoslovje. Začel bo verli gosp. prof. Pavšić prihodnjo nedeljo prostoljudno razlaganje fizike; marsiktero reč bo tudi razjasnil po skusbah. Nadjati se smémo po tem začetku, da se bojo spolnile že večletne želje: da tudi lepi zakladi našega muzeja se bojo odperli enakemu namenu iz naravopisja, in naša nada je sedaj toliko večja, ker ima muzej izverstnega moža za to, in gosp. gimnazialni vodja iskreno podpira tako početje. Poslušatelj iz omikanih stanov gotovo manj-kalo ne bode. Zeleli bi, da bi se popularno naravoslovje in naravopisje razlagalo tudi v slovenskem jeziku, in tako tudi radovedni množici, ki nemškega ne ume, priložnost naklonila, razjasniti si svoje zaumene v naravoslovskih rečeh. — Gosp. dr. Tušar, gimnazialni učenik v Ljubljani, gré za učenika v zgornji gimnazi v Požun (Pressburg); na njegovo mesto pa nek ne pride nov učenik, ampak njegovo učiteljstvo se bo razdelilo med nazoče gosp. učnike. — Gosp. Jožef Klemenčič, sedaj Zatičinski kaplan, je izvoljen za drugega kateheta Ljublj. ljudskih šol. — Gosp. Vončina, ki se pripravlja za dohtarstvo bogoslovja na Dunaji pride za učenika cerkvenih zgodb in pravic v Ljubljano. — Skoro vsak dan marširajo vojaki skoz Ljubljano na Horvaško.

Novičar iz mnogih krajev.

Cesarski patent od 10. t. m. odveže po tem ko je podložstvo zemljiš jenjalo, nekdanje grajšine poročtva za poprejšno upravljanje sodništva, in vелеva, da se imajo v gosposkine bukve pod imenom „oktava“ zavoljo tega vpisane terjatve nekdanjih podložnih izbrisati. — C. k. ministerstvo je ukazalo, da prestopki tiste prepovedi, po kateri se nima nihče brez predpisanega političnega dovoljenja ne domá ne na ptujem ženiti, se imajo kakor drugi prestopki kakošnega političnega ukaza kaznovati. — C. k. ministerstvo denarstva je razglasilo, da konec mesca januara je bilo za 153 mil. in 165.054 fl. papirnega državnega denara med ljudstvom, tedaj za 2 mil. 623.004 fl. manj kot poprejšni mesec. — C. k. ministerstvo nauka je nov predpis za ogled ljudskih šol razglasilo, po katerim imajo ogledi v svojem kraju si prizadevati, da za šolo pripravna mladina v šolo hodi in se lepo obnaša, da učitelji svojo dolžnost spolnujejo, pa tudi gotovo svojo plačo dobivajo, da so šolske poslopja in orodja v dobrem stanu itd. — Ravno to ministerstvo je tudi vodjem poglavnih ljudskih šol željo razodelo: naj bi se sčasoma le celoletne prekušnje konec leta vpeljale. — Misionarstvo gosp. vikara Knobleher-ja v Afriki bo dobivalo od vladajočega kneza Lichtenstein-a vsako leto 2000 fl. za odkupovanje in keršansko izrejo sužniških otrok; ta milodar je bil namenjen poprej redu Trinitarjev; ker pa tega reda več ni, ga bo dobivalo Afrikanško misionarstvo. — Na Laškem je povsod vse pokojno; v Milani je vse tiho kot v grobu; ob desetih zvečer morajo vse gostivnice in kavarnice zaperte biti. Preiskava poskušene vstaje na pustni dan očitno razodeva, da je tista poskušnja od zunaj prišla, zlasti od Švajcarske strani, kamor se je glavár laške propagande Mazzini iz Londona podal, vžgat plamen po celem Laškem; v ti namen je razposlal proglas k vstaji, in z njim vred tudi enega Košut. Mestni odbor Milaneški in Beneški sta poklonila maršalu Radecki-tu pismo, v katerem naznanujeta vdanost cesarju in nejevoljo o hudodelnem početju. Benečanom, ki se celo

nič niso vdeležili vstaje, je Radecki obljubil, da jih pride svitli cesar kmalo obiskat, ki je 550 cekinov iz svoje lastne kase poslal vojakom, ki ranjeni leže v bolnišnicah Milaneških, z ukazom, naj se manj ranjenim podeli po 5, hujši ranjenim pa po 10 cekinov. Straža na Švajcarski meji se je še pomnožila. — Iz Černogore pravijo nar novejši novice od 13. t. m. v časniku „Oss. dalm.“, da se Turki in Černogorci spet na vojsko pripravljajo; Omer paša je serdit razglas izdal na Beloplaviče in se s svojo armado pomaknul do Kokotov; to scer še ne pomeni veliko, al vojska žuga vedno hujši biti; Černogorci z ozirom na svoje požgane oltare, umorjene otroke in starče in posiljene žene se hočejo bojevati kot levi in raji vsi popadati kot živi v pest turškega mušira priti, ki jim je zažugal, vse pokončati. Knez Danilo se je v Zevo, Juri Petrovič pa v nahijo Rěčko podal; Černogorci hrepené po vojski. Turški armadi pomanjkuje živeža in ima veliko bolnih; tudi kónj je že veliko po gladu pocepalo; Černogorci imajo še vsega dovolj. Austrianska vlada ravná soglasno z rusko; angleška in francoska poročnika v Carigradu pa nek govorita v prid Turkom. Al je res al ne, se bo ob kratkem pokazalo. — Napoleon je v svojem govoru, s katerim je postavodajavni zbor začel, rekel: danjegova vlada je dolžna skerbeti za dobro gospodarstvo Francoskega, in pomiriti Evropo; armado bo pomanjšal za 20.000 mož; kar se bo po poslednjem razglasu ministra vojniškega res zgodilo.

Klepēc.

(Dalje.)

Ko jo zagleda turski aga,
Od čuda mu zastane noga,
Oterpne mu pogum kipeči.
Al hitro se mu serce vpali.
Od radosti zavriska glasno,
Da se kameni grad potrese,
Po plenu steza roko deržno.
Al ostro deva ga pogleda,
Ki ji nevarnost strah prežene,
Vsa sila se v očeh zjedini,
Nezmerna moč nedolžne duše,
Ko boginja stoji pred agom.
Pa le za hip pogasi ogenj.
Odloga malo ji dovoli,
Le noč dovoli ji odloga;
Al ko napoči jutri zarja,
Naj ji oklepe sila stare,
Ako pokorne se ne skaže.

Zapretiv to leti k tovaršem,
Ki so za polne mize sedli,
Snubačem krite imenitnim.
»Tovarši, bratje moji dragi!«
Zakličite med hrumečo trumo,
»Zdaj je veselja čas dozorel,
»Ko solnce naša sreča sijé,
»Zdaj se gostujte, pijte, jejte,
»Kar ima grad na mize dejte;
»Ne bojte sodov se načeti,
»Čeravno prerok ostri brani.
»Ta noč naj se od druge vsake,
»Od vsacega ta god razloči.
»Ne zmage samo, tudi svatbo
»Obhajamo nocoj veselo,
»Zakaj ko se napoči zarja
»Nevesto si zaročil bodem,
»Kakoršne nima carski harem.
»Zdaj se radujmo po junaški,
»Al jutri zberte grajsko blago,
»I ko se zopet noč razgerne
»Se vzdignemo v domačo zemljo
»Z bogatim plenom obloženik.
To reče, ter se k njim usede,
Gromeče ga pozdravi družba.

(Dalje sledi).